

Posudek na bakalářskou esej

Radka Černá, Shody a rozdíly ve zkušenostech asistentů a dobrovolníků Jedličkova ústavu. Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií, Praha 2012, 51 s. textu + přílohy (s. 55-64).

Autorka předložené bakalářské eseje zvolila na základě svých osobních praktických zkušeností s dobrovolnickou činností téma své práce, a to integraci lidí s handicapem do běžného života a přirozeného sociálního prostředí viděnou očima asistentů a dobrovolníků v prostředí Jedličkova ústavu. Soustředila se přitom především na reflexi zkušeností profesionálů (pedagogických asistentů) a dobrovolnických pracovníků při jejich náročné každodenní práci s klienty Jedličkova ústavu.

Radka Černá koncipovala svoji bakalářskou esej vedle úvodní a závěrečné pasáže do dvou základních bloků – tzv. části teoretické (s.3-16) a části praktické (s.17-42). V první z nich se nejprve zabývala dobrovolnictvím (podkapitola 1.1. – s. 3-8), zejména jeho strukturou a definováním jednotlivých forem a také legislativním zakotvením dobrovolnické služby. Po té se obdobným způsobem zaměřila (podkapitola 1.2 – s. 8-11) na pedagogickou asistenci s důrazem na rozlišení postavení a pracovní náplně asistenta pedagoga a osobního asistenta. První blok pak uzavřela charakteristikou Jedličkova ústavu (podkapitola 1.3. – s. 11-16). Zde stručně zmínila jeho historii a osobnost zakladatele ústavu Rudolfa Jedličky. Dále se zabývala současnými aktivitami Jedličkova ústavu, charakteristikou činnosti asistenta pedagoga a působením dobrovolníků – asistentů učitele na Základní škole i celým dobrovolnickým programem v Jus.

V druhém obsáhlejší bloku autorka nejprve podrobně charakterizovala svůj metodologický přístup k pojednávání problematice, kde nejprve specifikovala základní cíl své bakalářské eseje, a to zjistit, „jaké jsou shody a rozdíly ve zkušenostech asistentů a dobrovolníků v Jedličkově ústavu v Praze“. V této souvislosti zformulovala tři výzkumné otázky (1. Jaké byly primární důvody respondentů a jaké jsou aktuální důvody, které je motivují k práci asistenta a činnosti dobrovolníka?, 2. Jaký je pohled respondentů na rozdíly mezi asistenty a dobrovolníky v jejich postavení a konkrétních činnostech? a 3. Jaké jsou konkrétní zkušenosti respondentů – asistentů i dobrovolníků?) Při jejich řešení se opírala o kvalitativní výzkum, kdy využila především techniku polostandardizovaných rozhovorů. Její výzkumný vzorek se sestával z deseti respondentů, osmi žen a dvou mužů z řad asistentů i dobrovolníků. Stěžejní část tohoto bloku představuje analýza a interpretace výzkumem shromážděných dat, při které Radka Černá postupovala podle jednotlivých předem vytýčených problémových rovin.

V závěrečném shrnutí autorka přehledně shrnula výsledky, ke kterým postupnými kroky (teoretickou přípravou, vlastním výzkumem v terénu i analýzou a interpretací získaných dat) dospěla. Její dílčí závěry jsou střízlivě formulovány a jsou jednoznačně a srozumitelně opřeny o konkrétní výzkumem shromážděná data. Součástí bakalářské eseje je obsáhlý seznam použitých zdrojů, včetně zdrojů internetových a legislativních.

Bakalářská práce Radky Černé je jako celek logicky strukturovaná, přehledná, čtenář má usnadněnou orientaci v textu a může bezproblémově sledovat krok po kroku, jak autorka postupovala od volby tématu a stanovení cíle, přes metodický postup až po formulování

výsledků, ke kterým dospěla. Autorka pracovala po celou dobu přípravy i realizace své práce s výrazným osobním zaujetím i hlubokým, zejména praktickým vhladem do pojednávané problematiky. Po formální stránce působí předložená bakalářská esej pečlivým dojmem a má velmi dobře jednotně vedený poznámkový aparát. Formálně i obsahově vykazuje text určitou nevyváženost mezi dvěma základními bloky - tzv. částí teoretickou a praktickou. Větší pozornost věnovala autorka vlastnímu výzkumu a jeho zpracování. Stanovený cíl nebyl maximalistický, nýbrž přiměřený možnostem výzkumníka jednotlivce, a takto střízlivě formulovaný cíl autorka v zásadě naplnila. V některých dílčích otázkách však bylo možné – vzhledem k široké škále výzkumem získaných dat- proniknout hlouběji pod povrch, než se to autorce podařilo.

Souhrnně Radka Černá prokázala, že si dovede zvolit výzkumný problém, je schopna se pohybovat v terénu a získat potřebná data k jeho řešení, stejně jako tato data analyzovat a formulovat přiměřené závěry. Její bakalářská práce odpovídá požadavkům, které jsou na tento typ závěrečných studentských prací kladeny a doporučuji ji proto k obhajovacímu řízení. Navrhuji hodnocení „velmi dobře“.

11.8.2012

Miloslava Turková